

Eløver ved Vinje Skole 1957/58

4. Klasse, 6. kull.
 Unni Hansen.
 Astrid Andreassen.
 Gerd Berntzen.
 Marit K. Johansen.
 Liv Amundsen.
 Berit M. Johannessen.
 Synnøve Lynghaug.
 Solbjørg Jørgensen.
 Harry I. Karlsen.
 Kristen A. Karlsen
 Alf Karlsen.
 Gjermund Teigen.
 Hermod Sivertsen.
 Einar Hansen.
 Karin F. Olsen

3. Klasse, 4. kull.
 Sylvi Olsen, Vik.
 Gunn H. Gjendahl.
 Marry Gunn Berntzen.
 Frits A. Hansen.
 Stein E. Presthaug.
 Lyder J. Hansen.
 Jarle H. Johansen
 Røald Are Karlsen
 Bjørn H. Olsen (D)
 Harry D. Kleivan

1. Klasse
 Bodil Berntsen.
 Toril Nystrand
 Ann Haldis Moe
 Harry Hansen (D)
 Gunhild Gustavsen
 Ulf Amundsen
 Turid Kleivan
 Ruth Johannessen
 Odd Gjendahl

2. Klasse 2. kull.
 Eva M. Nystrand
 Maryann Blix.
 Sofrid M. Kleivan (D)
 Kjell Hansen.
 Paula K. Kristiansen.
 Olav Gimse.

3. kull.
 Ragnar Johansen.
 Erling Ragnar Kleivan.
 Arvid F. Kristiansen.
 Egil Hansen
 Johan S. Gjendahl (D)
 Gerd Johannessen
 Wenche T. Vinje
 Jan E. Winther.

Lærer var Torbjørn Vikdal.

For andre år holdt vi åpent hus på Rollgården til noe som vi kaller for "Gimsøydagen". Vi hadde planer for mange aktiviteter, men dårlig vær med mye nedbør la en demper på våre planer. I år skulle vi forsøke et samarbeid med Lofoten Golf Links og golfbanen på Hov. Vi fikk Johnny Kløften til å fortelle om høvdingene på Gimsøya og på bildet står Johnny og forteller for en lydhør forsamling. Været var grått og overskyet og litt surt på morran, men vi merket en klar forbedring utover dagen. Det var salg av kaffe m.m i Halvdanbua, samt at kvinnegruppa viste litt kvinnehåndverk. Ute var det noen kopplam, kje, griseunger og to hester fra Årstrand som skulle aktivisere ungene. Spesielt ridningen ble populær. Golfklubben hadde mulighet for å prøve golf med gratis instruktør ute på Hov med grilling etterpå.

Gimsøykalenderen 2008

Fra Gimsøydagen i 2007

Stormen tok Einar-fjøset i 1957

Foto: Hendry Moe. Bildet lånt hos Alf Moe.
Dyrene ble plassert rund på nabogårdene etter at fjøset ble jevnet med jorden.

Lofoten Vetrinærsenter A/S

Solvollvegen 1
8370 Leknes

Åpningstider 08:00 – 10:00 (tefontid)
Tlf: 760-82999 Fax 760-81810

Medlemmer av
Labb og Line spareklubb får:

- Høyere rente
- Tilbud om gunstig barne- og ungdomsforsikring
- Bursdagshilsen fra Labb og Line
- Eget medlemskort ved fylte 3 år

Nå blir det artig å spare!

SpareBank 1 Nord-Norge

Brødrene Karlsen AS

Telefon 76 08 42 06
Telefax 76 08 46 55

**Vi leverer byggevarer, kjøkken,
bad, og garderobeinnredning**

JANUAR

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
1		1	2	3	4	5	6
2	7	8 ●	9	10	11	12	13
3	14	15 ●	16	17	18	19	20
4	21	22 ○	23	24	25	26	27
5	28	29	30 ●	31			

N-93-GM MK Aud av Gimsøy

Fra skipsregistret for 1950 står følgende om denne båten:

Den het da Bjørg og var eid av Nils Eilertsen fra Laukvik. Bygget i 1939. Var 34,3 fot lang, 11,0 fot brei, og 6,0 fot dypgående. Den hadde da en 14 HK Volda 1938 modell motor. Båten ble så kjøpt av lensmann Jens Amundsen på Gimsøy som ga den navnet M/K AUD. Jens skiftet motor og satte inn en Diesel bilmotor av ukjent merke. Den gamle motoren sto helt fram til 1998 i et skur på Gimsøysand og er nå overtatt av historielaget. Bildet av båten er på flytturen fra Gimsøy til Vega høsten 1963. Det var visst en båt fra Laukvik som gikk med flyttelasset. fra Gimsøy til Vega, med Aud på slep.

Nortura
 Medlemssenter, region nord
 9325 Bardufoss. Tlf 800 80 140
Nødslakt Lofoten: 416-71221

Hus det er godt å komme hjem til
Kontakt oss for:
 • Nybygg
 • Tilbygg
 • Rehabilitering

Torget 4, 8400 Sortland
 Tlf. 76 12 00 27, Fax. 76 12 0013

VIKING REDNINGSTJENESTE
 Tlf.: 76 06 66 80 - Mob.: 948 11 671

FEBRUAR

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
5					1	2	3
6	4	5	6	7 ●	8	9	10
7	11	12	13	14 ●	15	16	17
8	18	19	20	21 ○	22	23	24
9	25	26	27	28	29 ●		

Gården til Petter Edvardsen Hovsund.

Fotograf ukjent. Bildet lånt hos Bodil Kleivan. Bildet er tatt i 1933, og da var det Petter Edvardsen som eide gården. Gården ble senere solgt til Ole Heimly som rev huset i 1959, da nytt hus ble bygd, og innflyttet til jul i 1959. Nytt fjøs ble bygd 1952-53. Gammel-fjøset ble revet 1954-55. Gården eies i 2007 av Roy Martinsen.

Lofoten
Økonomiservice AS
 Autorisert regnskapsførerselskap

Postboks 76 Postboks 139
 8312 Henningsvær 8301 Svolvær
 Telefon: 760 75 900 Telefon: 760 79 300
 Telefax: 760 75 909 Telefax: 760 79 301

GIMSØY LEFSEBAKERI
 v/May-Tone Johannessen
 8314 GIMSØYSAND
 Tlf. 76 07 71 27

Flere typer lefser, kaker til bursdag, dåp, konfirmasjon, bryllup etc.

MARS

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
9						1	2
10	3	4	5	6	7 ●	8	9
11	10	11	12	13	14 ●	15	16
12	17	18	19	20	21 ○	22	23
13	24	25	26	27	28	29 ●	30
14	31						

16. mars: Palmesøndag - 20. mars: Skjærtorsdag - 21. mars: Langfredag - 23. mars: Påskedag - 24. mars: 2. påskedag

Misjonsmøte i Årstrand

Bildet lånt hos Kristen Karlsen. Bak fra venstre: 1. Liv Ringkjøb, 2. ukjent, 3. Solveig Gjendahl, 4.-5.-6. ukjent, 7. Ruth Karlsen, 8. Kristen Karlsen, 9. Lauritz Karlsen, 10. ukjent, 11. Johan Johannessen, 12. ukjent, 13. Hermann Karlsen, 14 Rolf Karlsen, 15. og 16. ukjent, 17. Trygve Johansen. I midten: 18. ukjent, 19. Fru Ottesen, 20. Solveig Heimly, 21. Eli Johannessen, 22. Jenny Johansen, 23. Hilda Hansen, 24. Tora Johansen, 25. Olga Karlsen, 26. Sigrid Johannessen, 27. Anny Jensen, 28. Bjørg Johansen, 29. ukjent, 30. Karl Ottesen, 31. Hedvig Olsen. Foran: 32. ukjent, 33. Herdis Pedersen, 34. Marie Johansen, 35. ukjent, 36. Hillbjørg ??, 37. ukjent, 38. Håkon Oltedal, 39. Guri Oltedal, 40. ukjent, 41. Arnveig Oltedal, 42. ukjent.

Sesong: Mai - Oktober

Lofoten Golf Links
NORWAY

Hov, 8314 Gimsøysand
Tlf.: 76 07 20 02
Fax: 76 07 20 03

- Golf for alle 24 timer i døgnet
- Leie og salg av utstyr
- Golfkurs for nybegynnere hver uke i sesongen
- Steikanes artig

www.lofoten-golf.no

BLI GOLFER DU OGSÅ!

APRIL

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
14		1	2	3	4	5	6 ●
15	7	8	9	10	11	12 ●	13
16	14	15	16	17	18	19	20 ○
17	21	22	23	24	25	26	27
18	28 ●	29	30				

Ungdommen i Vik ca 1958-59

Bildet lånt hos Leif Johannessen.

Fra Venstre: Bjørg Johansen, Terje Fjellheim, Leif Johannessen, Elsa Gjendahl (Olsen) og Agnar Fjellheim.

Block Watne
 Hus det er godt å komme hjem til
 Kontakt oss for:
 • Nybygg
 • Tilbygg
 • Rehabilitering

KA KARLSEN BYGG AS
 Torget 4, 8400 Sortland
 Tlf. 76 12 00 27, Fax. 76 12 00 13

VERDENS STØRSTE ELEKTROKJEDE

expert

EXPERT SVOLVÆR
 WANGSVIK ELEKTRO AS - Elektromarked

Moenbygget - 8300 Svolvær
 Telefon 76 07 23 00
 Telefax 76 07 28 60

MAI

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
18				1	2	3	4
19	5 ●	6	7	8	9	10	11
20	12 ●	13	14	15	16	17	18
21	19	20 ○	21	22	23	24	25
22	26	27	28 ●	29	30	31	

1. mai: Off. høytidsdag / Kr. himmelfartsdag - 8. mai: Frigjøringsdag 1945 - 11. mai: 1. pinsedag - 12. mai: 2. pinsedag - 17. mai: Grunnlovsdag

Skoletreff i 2000

Det var tre konfirmantkull som møttes 30 år etter konfirmasjonen for kullet i midten. Treffet ble arrangert på Gimsøy gjestegård på Barstrand, og det ryktes at noen badet i Gimsøystraumen. Det var visst et meget vellykket treff.

Bak fra Venstre: Eli Vinje (lærer), Finn Hansen, Herbjørg Karlsen, Eli Jensen, Geir Erling Westeng, Arne Nilssen, Evy Barstrand (Nilssen), Svein Johan Sivertsen, Fridhild Jensen (Hansen), Lill Benonisen (Sivertsen), Jon Magne Erlandsen, Rita Holte, Kåre Kristiansen, Steinar Hansen, Vigdis Jørgensen (Moe), Geir Pedersen og Stig Hansen.

Foran fra Venstre: Roald Hov (lærer), Inger Hansen (Presthaug), Eivind Barstrand, Konrad Magnussen (lærer) og Helen Berntzen.

**Gimsøy
installasjon as**

8314 Gimsøysand

Tlf. 76 07 71 20
 Fax nr: 76 07 72 20
 Mobil: 90 05 04 13

JUNI

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
22							1
23	2	3 ●	4	5	6	7	8
24	9	10 ●	11	12	13	14	15
25	16	17	18 ○	19	20	21	22
26	23	24	25	26 ●	27	28	29
27	30						

Fra Hov

Bilde lånt hos Knut Johannessen.
Vi ser huset til Jonas Johannessen. Bildet tatt før Lauritz bygget sitt hus.

Lofoten

coop prix
Leknes
Kabelvåg

coop marked
Reine

coop mega
Amfi Svolvær

coop byggmix
Svolvær

Som medlem i Coop er du medeier. Det betyr at du får kjøpeutbytte på alt du handler i Coop butikkene. Coop Lofoten utbetaler 2% kjøpeutbytte til sine medlemmer.

Lofotsenteret

JULI

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
27		1	2	3 ●	4	5	6
28	7	8	9	10 ●	11	12	13
29	14	15	16	17	18 ○	19	20
30	21	22	23	24	25 ●	26	27
31	28	29	30	31			

• 20 sengeplasser
i 2 hus

Hov Feriegård og Camping • Tlf. 76 07 71 57

Åge Hov sløyer småsei etter en vellykket tur på havet.

Bilde lånt hos Unni Hov.

TMS

Thore Magnussen & Sønn AS

Autorisert maskinentreprenør
 Thore Magnussen & Sønn AS,
 Grunnstadveien 30, 8370 Leknes
 Tlf: 76086499
 Fax: 76085255 - Mob: 90086499

AUGUST

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
31					1 ●	2	3
32	4	5	6	7	8 ●	9	10
33	11	12	13	14	15	16 ○	17
34	18	19	20	21	22	23	24 ●
35	25	26	27	28	29	30 ●	31

Med H.Svendsen i 1994.

Foto lånt hos Dagfinn Svendsen Fotograf: Ukjent.
Dagfinn Svendsen og Lauritz Engvik bøter nota slik at den er klar til neste kast.

Fygelv. 69 8370 Leknes
Tlf: 76055400 - Fax: 76055410

GIMSØY HANDEL AS

Dagligvarer / Gaveartikler
Bensin / Olje

Tlf. 415 17 678
8314 Gimsøysand

SEPTEMBER

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
36	1	2	3	4	5	6	7 ●
37	8	9	10	11	12	13	14
38	15 ○	16	17	18	19	20	21
39	22 ●	23	24	25	26	27	28
40	29 ●	30					

Skoleklasse fra Vinje Skole

Bildet lånt hos Erling R.Kleivan. Bakerst fra Venstre: Odd Gjendahl, Kjell Hansen, Johan Gjendahl (D), Erling R.Kleivan, Egil Hansen, Arvid Kristiansen, Jan Winther og lærer-Karl Munkerud.

Første rekke fra Venstre: Wenche Vinje, Eva Nystrand (Kristiansen), Solfrid Kleivan (D), Bodil Berntzen, Paula Kristiansen, Gerd Johannessen (Nygård), Maryann Blix (Haustad).

SVOLVÆR FOTKLINIKK

Ring for timebestilling
Tlf. 76 07 18 76

Fotterapeut
Eva-Kristin Nordheim

OKTOBER

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
40			1	2	3	4	5
41	6	7 ●	8	9	10	11	12
42	13	14 ○	15	16	17	18	19
43	20	21 ●	22	23	24	25	26
44	27	28	29 ●	30	31		

Nordea

Svolvær
Telefon 76 06 63 70

www.nordea.no

Sikkerhetskurs på Barstrand i 1993

Bildet lånt hos Dagfinn Svendsen. Fra Gimsøya ses fra Venstre: Kjell Arne Dalland, Ludvik Eliassen, Bent Eliassen, Dagfinn Svendsen, Kristen Karlsen, Torstein Johansen, Jan Johannessen.

EIK SERVICE
SENTER
LOFOTEN

Moland, 8370 Leknes
Tlf. 76 08 21 55

Gimsøy Transport
Lars Magne Johannesen
Tlf: 76 07 28 76 Mob: 91 67 08 96

NOVEMBER

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
44						1	2
45	3	4	5	6 ●	7	8	9
46	10	11	12	13 ○	14	15	16
47	17	18	19 ●	20	21	22	23
48	24	25	26	27 ●	28	29	30

2. november: Allehelgensdag - 30. november: 1. søndag i advent

Smånisser på Gimøy Gård

Foto ved Tone Hansen.

Barnehagen var på besøk hos låvenissen, og fra barnehagen ses: Harald Håheim og Johnny Jakobsen.

NOTØ AS

Knutvikveien 59 • 8300 Svolvær

Export av tørrfisk

Tlf: 76 07 17 28
76 07 70 05 (lager Barstrand)
Fax: 76 07 21 44

*Gimøy Historielag ønsker
alle medlemmer og
annonsører en god jul
og et godt nytt år!*

DESEMBER

	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
49	1	2	3	4	5 ●	6	7
50	8	9	10	11	12 ○	13	14
51	15	16	17	18	19 ●	20	21
52	22	23	24	25	26	27 ●	28
1	29	30	31				

25. desember: Juledag - 26. desember: 2. juledag

Brev fra Arvid Bendiksen født og oppvokst på Barstrand nå bosatt i Mo i Rana

Gården til Bernard Bendiksen 1925-1930.

Her sender jeg bildet av huset vi snakket om.

Vi er ikke sikker på historien, men mener det var vår bestefar Benjamin Bendiksen som bygde det, men det kan også hende at han kjøpte det. Han var fra Laurøy og kom til Lofoten som voksen og slo seg til der. Han var visstnok jekteskipper og seilte til Bergen.

Han var født i 1840 og vist han bygde huset må vi regne med det var bygd rundt 1870, eller det var eldre. Huset skulle visstnok være kalt for "styrmannsgården". Han hadde en rekke barn fra flere ekteskap og 2 av dem var Bernhard og Hertvik, som bor i huset da dette bildet er tatt, sannsynligvis rundt 1925 – 1930. For rundt 1930 bygde Hertvik det

da sammen om å bygge det ned til en hytte, for å ha til felles fritidsbolig, og det har vi da hatt mye glede av i disse årene som er gått. Men nu er vi da blitt så pass gamle og skroppelig at vi har overdratt eiendomsretten til en i neste generasjon, men med full bruksrett for oss. Den nye eieren er Anne-Britt Sletting som bor på Roan.

Hilsen

Arvid Bendiksen

Legger også med et bilde av hytta slik den ser ut i dag for å vise kontrasten.

Til Gammelstua av Allis Sæteri

Du kjære gammelstua vår
Her bodde vi i barndommen år.
Her bodde vi det trygt og godt
altså om du ikke var så flott,
Du var om tider så kjær
for ingenting som kjæmme er.

Her bodde folk i hundre år,
men tidens kvær den går og går.
En dag så sto du kald og tom
Fosteren lev i alle år.
Det ble så stille rundt deg da
når alle flyttet bortfra.

For tiden endrer snart en sinn.
Vi reiste bort, du sto igjen.

Så gikk det som det måtte gå
du ble så gammel, dritt og grå
Med grime vegg, taket lekk
og alle utene var velk.

Det var så vakkert å vite at
du sto ensom dag og natt
mens stjern fra nord og stjern fra sør
så blinkende blinket på sin sør

Da ble det sagt en vakker dag.
Nå ten vi fatt, vi står et slag.
Det sier enighet sjør stenk
og det ble mange bønder verk
som reddet deg fra undergang,
Og jollen gikk med lev og sang

Allis skriver videre:

Ja dette var det "diktet" jeg skrev i 1976 til barndomsheimen vår. Jeg er veldig glad for at vi fikk bevart, huset og ordnet det om til et feriested. Det er 110 mi fra Sunndalsøra til Gimsvøy, men utover 80 og 90 åra kjørte vi dit nesten hver sommer, og vi har mange gode minner om fine dager på heimlige trakter. Nå er det jo blitt nye eiere men de er like glade i stedet som vi var, så "Strandheim" blir nok tatt godt vare på og flittig brukt i årene framover

Sunnalsøra 27/10-2007

Allis Sæteri

skjønt arbeidsløse den var lang.
Vi kom i flekk fra sør og nord
og arbeidsløse den var stor.
Vi sagt - miket - måtte - kan
for mange riktige bond den var
som ikke lenger var no til
I tjena brant "Olympisk 11k".

Vi bygget tørrvik, gammelkvarn
og flyttet tonn, ja flere tonn
For brevel måtte vi jo ha
og gammelstua det var bra.
Ja tørrvik er fra "pentite"
Men ingen kan vel ane det

for breven sjør det, ja som hull
og skulle det en dag ta slutt
Da blir det sikkert nok en nåd
med andre ting å lyse på.

Nå kan du fått en ny farang
Og du er blitt så fin og kjong.
Ja du kan fått en ny profil
den ligner mer på lyttelil.

Nå løper vi du fortært står
i hundre nye lange år.
Og måtte de som kommer hit
få kalle av fra dagens drit
Og nytte jordlivet na.
Ja for den skal det bli godt å ha.

Allis Sæteri f. Bendiksen

Albert Lind Ellingsen (1866 – 1912)

Nr 2 i Presterekken på Gimسøy

Sokneprest til Gimسøy 1905-12.

Fotograf: Lind Kabelvåg

Albert Lind Ellingsen var født 15. november 1866 i Saltalalen, og altså selv nordlending.

Han ble student i 1887, cand. Theol. i 1897 og hadde sin første virketid i skolen.

Han ble bestyrer av Harstad private middelskole i 1898.

Lærer ved private middelskoleklasser i Trondheim i 1899 og fra 1902 var han timelærer ved Katedralskolen der.

Den 14. mai 1905 (altså i de hektiske unionsdagene), den 3. søndag etter påske, tiltrådte han sitt første presteembete som sokneprest her i Gimسøy.

Han var den 30. september 1899 blitt gift med Constanse Birgitte Thosen, som var født i Tromsø den 4. november 1874 av foreldre maskinmester Knut Daniel Thorsen og Johanne Birgitte f. Olsén.

Det var i Ellingsens tid her i Gimسøy at den berømte storstormen gikk over Lofoten natt til skjærtorsdag 1906 og rev lårnet av Gimسøy kirke slik at presten fant det i fjæra men, uskadet klotke de han kom hjem fra Laukvik.

Gravstedet på Gimسøy Gamle.

Foto O. Moe

Tunanlegg og bebyggelse på Gimسøy

Utdrag fra boken ” Fra Hålogaland før rikssamlingen av Inger Storli”

Novus forlag Oslo 2006 ISBN 978-82-7099-436-9

Gimسøy-anlegget ligger midt på den nordvestlige halvdel av Gimسøy, på en knauset morenerygge i et vidstrakt myrområde, omkranset av gårdene Vik, Hov, Saupstad, Vinje og Sand. Vik ligger på vestsiden av Gimسøy, Hov på nordsiden, mens de tre siste gårdene ligger mer nordøst-vest. På alle gårdene er det registrert jernaldergraver. Det er imidlertid bare på Hov at det er dokumentert arkeologiske funn fra både eldre og yngre jernalder, fra Vik, Saupstad og Sand foreligger bare funn som dateres til yngre jernalder.

Gårdsnavnene indikerer likevel at alle disse gårdene har røtter langt til- bake i tid. Til tross for at stedsnavnforskere har tatt visse forbehold når det gjelder dateringene av enkelte gårdsnavn, regner man med en relativt pålitelig gårdsnavnkronologi. Mange av de eldste gårdene har navn som Haug, Berg, Nes og Vik. Gårder med slike navn kan være eldre enn to tusen år.

I henhold til kronologien kan altså Vik og Sand være blant de eldste gårdene i Nord-Norge, med røtter i alle fall tilbake til tidlig eldre jernalder. Ordet vin betegner et frodig sted og indikerer at området ble brukt til beitemark for det ble etablert gård på stedet. Selv om gårder med slike navn regnes som noe yngre enn gårder med naturnavn, antar man at også disse i alle fall går tilbake til eldre jernalder. Gårder med stad-navn er imidlertid mer usikker. Tidligere regnet man med at de fleste stad-gårdene var fra vikingtiden, men det finnes mange eksempler, også fra Nord-Norge, på at stad-gårdene er langt eldre, " og at mange av dem var tatt opp så tidlig som i begynnelsen av eldre jernalder. Det er derfor grunn til å tro at Saupstad har en like lang historie som nabogården

I henhold til kronologien kan altså Vik og Sand være blant de eldste gårdene i Nord-Norge, med røtter i alle fall tilbake til tidlig eldre jernalder. Ordet vin betegner et frodig sted og indikerer at området ble brukt til beitemark for det ble etablert gård på stedet. Selv om gårder med

slike navn regnes som noe yngre enn gårder med naturnavn, antar man at også disse i alle fall går tilbake til eldre jernalder. Gårder med stad-navn er imidlertid mer usikker. Tidligere regnet man med at de fleste stad-gårdene var fra vikingtiden, men det finnes mange eksempler, også fra Nord-Norge, på at stad-gårdene er langt eldre, og at mange av dem var tatt opp så tidlig som i begynnelsen av eldre jernalder. Det er derfor grunn til å tro at Saupstad har en like lang historie som nabogårdene

Til tross for at det er gjort funn fra eldre jernalder bare på Hov, indikerer altså gårdsnavnene at alle gårdene som i dag omgir tunanlegget kan føres tilbake til eldre jernalder, og dermed også til anleggets brukstfase. Gravene indikerer også at gårdene ble drevet av selvstendige, frie bønder og at de ikke var underlagt en jordherre. Er det så noen av gårdene på Gimسøya som peker seg ut som et mulig høvdingsete? Som nevnt, er ingen av gårdene spesielt rike på arkeologiske tunn, og det er heller ikke registrert nausttuffer eller gravminner som faller innenfor gruppene storhaust og storhauger. På Hov er det riktignok registrert to nausttuffer på 19 m, men i likhet med en rekke andre nausttuffer langs Nord-Norges kyst, er disse ikke lange nok til å kunne klassifiseres som stor- naust. Høyden over havet indikerer dessuten at nausttuffene trolig stammer fra yngre jernalder, mens tunanlegget altså stammer fra eldre jernalder. I tillegg er avstanden fra Hov til tunanlegget lenge enn avstanden fra både Vik, Saupstad og Vinje, og det synes derfor ikke naturlig å knytte tunanlegget til Hov.

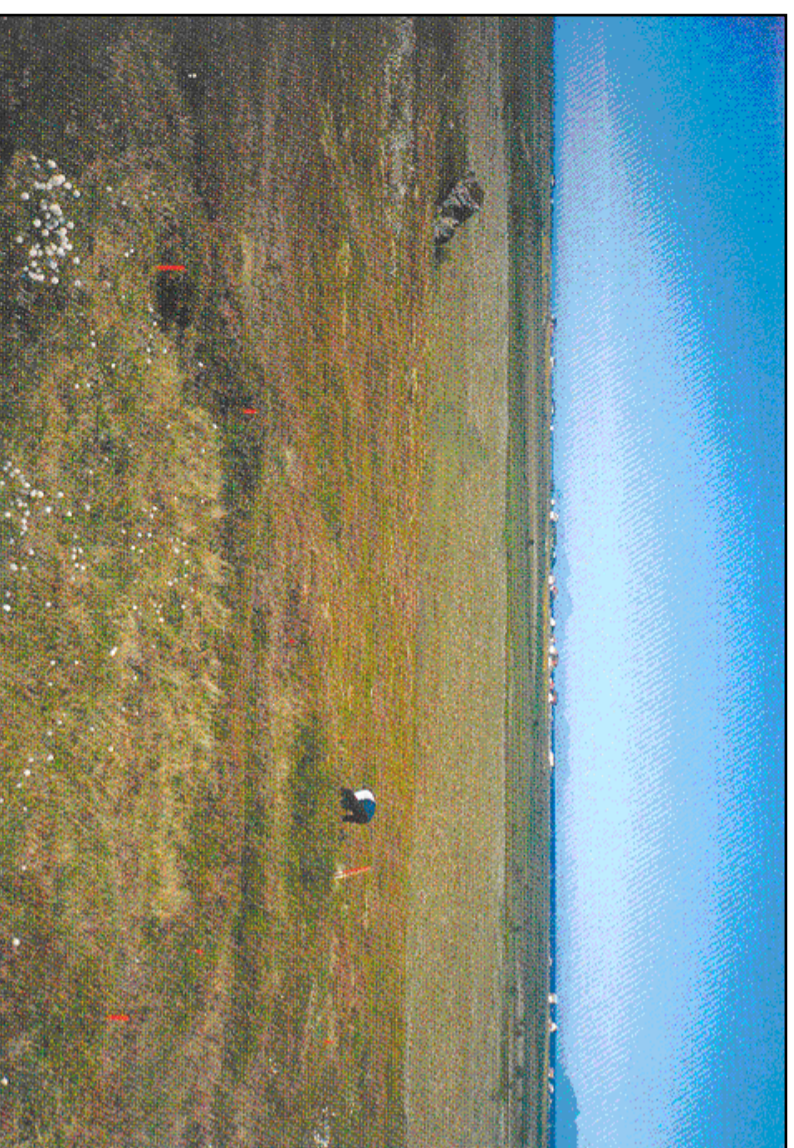
Fra Sand kommer den ene av Nord-Norges tre kjente runesteiner, og denne er ofte trukket fram for å understreke områdets betydning som politisk sentrum. Inskripsjonen på steinen daterer den til begynnelsen av 900-tallet, dvs. flere århundrer etter at tunanlegget var nedlagt. Steinen ser forøvrig ikke ut til å ha markert noen grav, men er i stedet tolket som en markering av en oldtidsvei som førte over elva mellom Sand og Vinje.

Til tross for at de mest spektakulære fortidsminnene ved siden av tunan- legget, dvs. nausttuffene og runesteinen, ligger på Hov og Sand,

er det Vinje som er foreslått som den mest sannsynlige lokaliteten for en høvdingresidens i jernalderen. Begrunnelsen synes ikke å være noen annen enn at Vinje ligger mer sentralt plassert i bygda enn de øvrige gårdene, og at det var her middelalderkirken ble reist.

Kartfestingen av tunanlegget viser imidlertid at det ligger i tilnærmet lik avstand fra Saupstad, Vinje og Vlk. Avstanden til Hov og Sand er noe lenger, men likevel ikke lenger enn at det er

Gimsøy-anlegget

Gimsøy-anlegget i forgrunnen. I bakgrunnen bebyggelsen på Saupstad. (Foto: Inger Stortli)

Gimsøy-anlegget ligger på en knauset morene-rygg (storrætt) midt i et vidstrakt myrområde på nordsiden av Gimsøya. Avstanden til sjøen er i dag bortimot et par km, men i eldre jernalder dannet trolig deler av myrområdene en grunnpoll med trangt utløp til havet. Anlegget ligger i utmark på gården Saupstad, omtrent midtveis mellom denne og gården Vinje. Avstanden til begge gårdene er i underkant av 10 km.

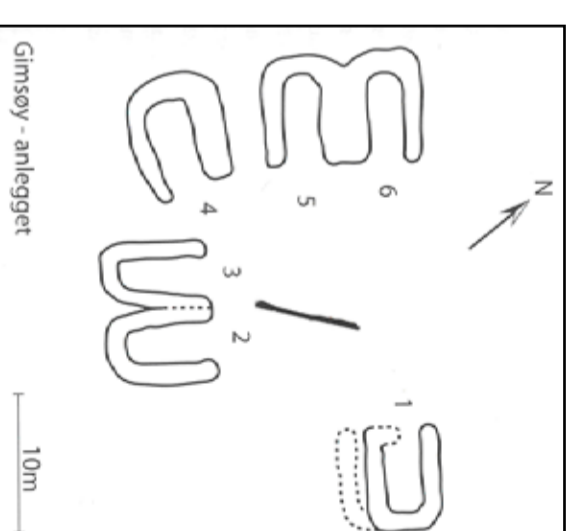
Anlegget består av seks, muligens sju, tufter som danner et hestesko-formet tun. (fig 1). Det er også registrert en rekke groper omkring

grunnlag for å hevde at tunanlegget ligger sentralt plassert mellom alle disse fem gårdene; ja, faktisk kan anlegget vanskelig ha en mer sentralt plassering i forhold til gårdene enn hva det faktisk har. Etter min oppfatning er det derfor ikke grunnlag for å knytte Gimsøy-anlegget til en bestemt gård; jeg velger i stedet å se anlegget som et møtested, ikke nødvendigvis bare for stormenn på Gimsøy, men for stormenn innenfor et område som kanskje også omfattet noen av gårdene på de tilgrensende øyene.

anlegget. I 1985 ble det foretatt en mindre undersøkelse i den ene av tuftene, og en trekullprøve ble datert til perioden 250-410 e. Kr. I 2000 ble det foretatt supplerende utgravninger, der det ble skaffet til veie en mindre serie dateringer fra de fem øvrige sikre tuftene (tabell 3). Kulturlagene var relativt magre, 10 cm på det meste, og bare i to av tuftene, tuft 1 og 4, var det mulig å hente ut prøver som så ut til å tilhøre forskjellige lag. Dateringene spenner over perioden 195 f. Kr. til 680 e (tabell 3). Det er imidlertid bare en

datering som faller i tiden for Kr. f., og kommer fra det øverste laget i tuft 1 (T-14957). Bunn-datering herfra faller derimot i tidsrommet 355-560 e. Kr. (T-14958) og harmonerer således mer med de øvrige dateringene. Det er ikke godt å si hva som forårsaker avviket i topplaget. Prøven består av trekull fra tresorter - bjørk, rogn og hegg - som ikke representerer feilkilder som det må tas spesielt hensyn til. Avviket skyldes følgende årsaker som det er vanskelig å finne en umiddelbar forklaring på.

Tidsintervallet for de øvrige åtte prøvene ligger innenfor perioden 10-680 e. Kr. Bare en av prøvene (T-14963) faller i eldre romertid; resten ligger i tidsrommet 250-680 e. Kr. Av disse igjen ligger seks i tiden for 600. Dateringene fra Gimsøy-anlegget tilsvarer således mer eller mindre de fra Åse-anlegget. Til tross for at dateringene er noe sprikende, tolker jeg dette som indikasjon på at anlegget bare var i bruk i eldre

Figur 1. Tuftene på Gimsøy-anlegget. (Tegning: Adnan Icajic etter O.S. Johansen og T. Søbstad 1978:45)

GIMSØY-ANLEGGET					
	PRØVE	UKALIBRERT	KALIBRERT	TREKULL	KONTEKST
	TUFT 1	T-14957	2105 ± 65 BP	BC 195–35	BJØRK, HEGG/ROGN
	TUFT 2	T-14958	1620 ± 95 BP	AD 355–560	BJØRK
	TUFT 2	T-14959	1650 ± 60 BP	AD 345–455	BJØRK, HEGG/ROGN
	TUFT 3	T-14960	1555 ± 80 BP	AD 420–605	BJØRK
	TUFT 4	T-14961	1400 ± 80 BP	AD 605–680	BJØRK
	TUFT 4	T-14962	1715 ± 80 BP	AD 240–425	BJØRK
	TUFT 4	T-14963	1895 ± 105 BP	AD 10–240	BJØRK
	TUFT 5*	T-6438	1710 ± 60 BP	AD 250–410	
	TUFT 6	T-14964	1725 ± 50 BP	AD 250–400	BJØRK
					PRØVESTIKK I GULLV

Tabell 3. ¹⁴C-dateringer fra Gimsøy-anlegget. (Laboratorier for radiologisk datering, NTNUL). * Etter Larsen 1985 A.

Våpengraver: Fra 900 tallet - Vlk i Gimsøy 1 sverd

Red. ann.: Dette er et forkortet utdrag fra boken over henvisninger til Gimsøy. For alle som ønsker å se Gimsøya i en større sammenheng kan boken anbefales.